

Brigitte van Bakel • You

Engineering architecture & urbanism

2yr • Edited • publicatie in vijf delen op linkedin

Renovatie en verduurzaming van een jaren zeventig bungalow... de bewoner aan zet

DAKRENOVATIE

De opdracht voor dit renovatieproject komt binnen via een collega architect die er zelf niet zo veel zin in heeft, me wat gunt. Hij stelt me succesvol voor bij de particuliere opdrachtgevers.

Een standaard jaren zeventig bungalow aan de buitenrand van het dorpje Gassel bij Grave komt in beeld. In de loop der jaren zijn duizenden nagenoeg identieke exemplaren verschenen op het Brabantse platteland. Dit huis is door een handige postbode gebouwd naar voorbeeld van de bekende lade-tekening. Gedateerd en uitgeleefd komt de woning in handen van de nieuwe eigenaren. Tijdens onze verkenning van de wensen en eisen blijkt de combinatie van huidige gebouwtijl en woonambitie van de opdrachtgevers nagenoeg ondenkbaar zonder een grote ingreep. Slopen is taboe. De vraagprijs voor het gebouw was astronomisch. Zo'n aankoop ga je niet weggooien zou ook mijn eerste reactie zijn. Voor een gebouw dat, gezien de bouwfysische staat, meer overeenkomsten vertoont met een schuur dan met een woning, is doorverkopen evenmin een optie. Zo ontstaan in eerste instantie onbedoelde maar fikse uitdagingen.

Vandaag de dag zou de oplossing 'niet slopen' hoog scoren op de labels CO2 reducerend, circulair en duurzaam. In die tijd is dat niet het geval. De buurman, die ook aannemer is, heeft van meet af aan in gedachte dat op bestelling gewerkt moet worden, en zo denkt de vergunningverlener er ook over. Een aantal centimeters extra hoogte voor het verduurzamen, c.q. isoleren van het dak zijn ons niet gegund. En zo komt er dan een dakafwerking die, behalve de poëtische connotaties van omgevingsgeïnspireerde bemossing en waterachtige reflecties, voldoet aan de harde technische eisen van het geldende bestemmingsplan. Het dunne titaanaluminium op minerale wol-gevulde sandwichpanelen realiseert een maximale warmte-weerstand, voorkomt het gebruik van plastics, houdt de dikte van het dak minimaal en voldoet aan de toegestane nokhoogte en het totale bouwvolume. De opdrachtgever stemt in met het comfort dat de dakisolatie biedt. Een Rc waarde van 3.6 (thermische weerstand) is de tijd vóór. In die tijd is 2.0 al uitzonderlijk. En nu is 6.0 of hoger de standaard. Mooi meegenomen, alle materialen lenen zich voor hergebruik. Wordt vervolgd....

Brigitte van Bakel • You

Engineering architecture & urbanism

2yr • Edited • publicatie in vijf delen op linkedin

RENOVATIE II TRAP en DEURSTIJL

Niet slopen maar renoveren heeft een aantal prettige bijkomstigheden. Het bouwbesluit, voor nieuwbouw gebonden aan nog acceptabele ondergrenzen, is tamelijk mild voor bestaande toestanden. Binnen de grenzen van de onaantastbare verworvenheden is naar hartenlust te variëren met onbekende mogelijkheden. De (struikel)trap mag zo stijl blijven als die is, maar is vervangen door een ontworpen, gelijkmatig verlopend exemplaar. De timmerman werkt bij de uitvoering, voor een buitengewoon staaltje ambacht, samen met de smid. Ook raveling, deurstijlen en afwerking zijn voorwerpen van ontwerp.

foto Anita Pantus

*...over smaak valt te twisten
vinden ook de nieuwe bewoners,
het ene trapgat is het andere niet...*

Brigitte van Bakel • You
Engineering architecture & urbanism
2yr • Edited • publicatie in vijf delen op linkedin

RENOVATIE III _ DE VLOER

Laten zitten, die zeven centimeter dikke betegelde vloer op staal;
Een wapening erop, vloerverwarming erbij en met tien centimeter gestort beton ophogen en
aanhelen. Deuren zijn aan vervanging toe en het verhoogde peil levert ook verder geen
problemen op. Het idee is dat de betonvloer meteen ook de afgewerkte vloer is. Het
toegevoegde ijzeroxidepigment levert de zwarte kleur. Na het polijsten en de afwerking met
een mengsel van lijnolie en terpentijn (inderdaad niet -tine maar -tijn) ontstaat een levendig
aandoend oppervlak, vuil- en waterdicht.

Krimpscheuren willen nog wel eens ongewenst zijn, vaak vergoelijkt met 'dat hoort erbij'.
Niet hier. De dilataties horen bij het ontwerp en vangen de beweging van het beton ook na
tien jaar moeiteloos op. Het te storten beton blijft op enige afstand van de wanden. Daarom
is de plint negatief ontworpen. Het is een gezet roestvrij stalen C-profiel dat de ontstane kier
tussen wand en vloer bedekt. De bovenkant van het profiel is een vlakje waarop het stucwerk
strak eindigt. Een vondst waar ook de stukadoor blij mee is. Wordt vervolgd...

*...praktische bouwkundige combinaties ontwerpen
en gebruik maken van alles
wat je cadeau krijgt van het bestaande gebouw...*

Brigitte van Bakel • You

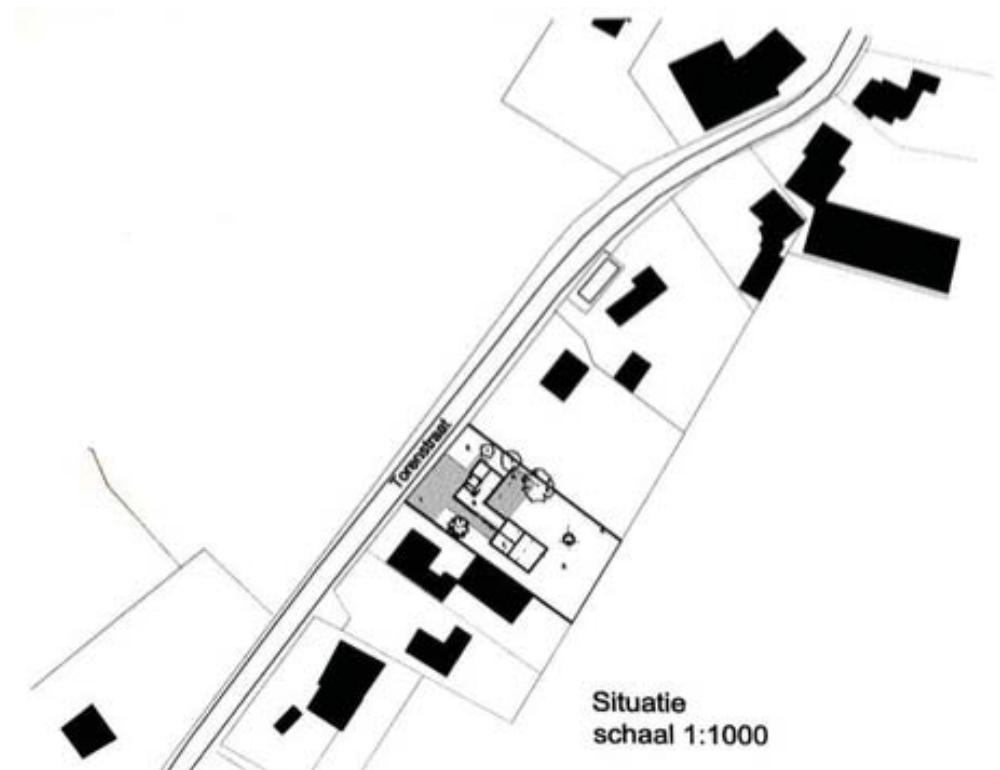
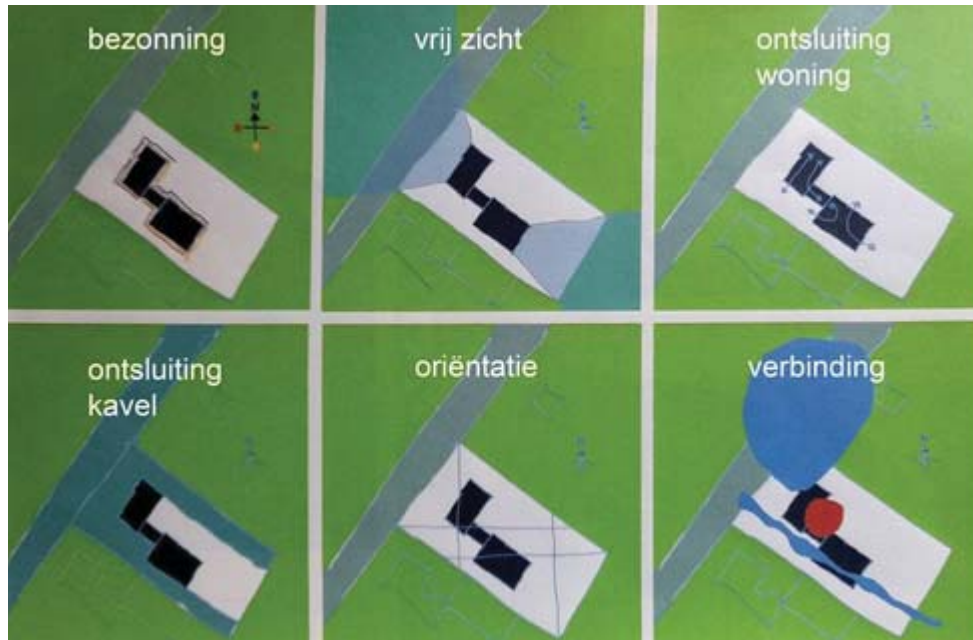
Engineering architecture & urbanism

2yr • publicatie in vijf delen op linkedin

RENOVATIE IV_DE OMGEVING

Dit lijkt een rare titel. Alsof je de omgeving kunt renoveren bij een bestaand huis. En toch werkt het zo. Alleen niet door de omgeving te wijzigen, maar door deze anders te waarderen en implementeren in het ontwerp.

Na de systematische verkenning, tig praatschetsen, analyses, berekeningen en gesprekken, is een ingreep van plaats en vorm van raam- en deuropeningen onvermijdelijk. Met de overtuigde opdrachtgevers komen er omlijste openingen die landschap en licht als levende schilderijen inkaderen.

Brigitte van Bakel • You

Engineering architecture & urbanism

2yr • Edited • publicatie in vijf delen op linkedin

RENOVATIE V_DE KOZIJNEN

Het tekenwerk voor de detaillering, die en passant ook de zaagsneden in het metselwerk camoufleert, kan beginnen. De woning maakt een metamorfose door aan dit uiteinde van het dorp. Dat vraagt wat! De aannemer zit op het puntje van zijn stoel. 'Welk model kozijnen' ik had gedacht in het bestek op te nemen. Hoe 'die lijsten' te onderhouden zijn. En is er wel een 'Komokeur' voor zulke ramen? Nu wordt het echt leuk en spannend want hier kan het alleen iets worden als iedereen meedoet. Zit ik een middag met de kozijnenfabrikant aan tafel. We nemen de details stuk voor stuk door onder de open blik van een optimistische uitvoerder. Er komt een kozijnstaat én een KOMO keurmerk! Als ramen en kozijnen dan eindelijk aanraakbaar op de bouwplaats verschijnen bekruipt me een geluksgevoel. Met vereende krachten zijn de mogelijkheden echt onbegrensd.

*...omlijste openingen die landschap en licht
als levende schilderijen inkaderen...*

